

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	30. juli 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljø- og Energiministeriets grundnotat vedrørende Kommissionens forslag om Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et EU-handlingsprogram for fremme af private organisationer, der fortrinsvis beskæftiger sig med miljøbeskyttelse, KOM (2001) 337.

MILJØstyrelsen 27. juli 2001

Internationalt kontor MSE/HKr/6.

MEM-0380-MST

grundnotat

om Kommissionens forslag om Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et EU-handlingsprogram for fremme af private organisationer, der fortrinsvis beskæftiger sig med miljøbeskyttelse.

KOM (2001) 337

Resumé

Forslaget fastlægger rammerne for et tilskudsprogram, der har til formål at støtte europæiske NGO'ers arbejde på miljøområdet. Der ydes tilskud til organisationer, hvis aktiviteter omfatter mindst 3 europæiske lande. Forslaget viderefører et eksisterende program, idet dette dog justeres på en række punkter; varigheden af programmet forlænges for at sikre bedre koordinering med det 6. miljøhandlingsprogram, programmet udvides til også at omfatte en række europæiske lande udenfor EU-kredsen, budgettet tredobles og der strammes op på reglerne for bogføring mv. for at sikre større gennemsigtighed og bedre kontrolmuligheder.

1. Status

Kommissionen har den 22. juni 2001 fremsendt nærværende forslag til Rådet.

Forslaget har hjemmel i TEF artikel 175, stk. 1 og skal derfor vedtages med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Forslaget er fremsat med baggrund i artikel 12 i Rådets afgørelse 97/872 om et EU-handlingsprogram for fremme af private organisationer, der fortrinsvis beskæftiger sig med miljøbeskyttelse.

Kommissionen har for at øge gennemsigtigheden fundet det mest hensigtsmæssigt at fremsætte et helt nyt forslag til afgørelse fremfor talrige ændringsforslag til den eksisterende afgørelse for dermed at få en sammenhængende og klar retsakt.

2. Formål og indhold

Det overordnede mål med programmet er at fremme aktiviteter udført af NGO'er, som først og fremmest er aktive inden for miljøbeskyttelse på europæisk plan ved at bidrage til udvikling og gennemførelse af Fællesskabets miljøpolitik og miljølovgivning. De økonomiske tilskud under dette finansielle instrument skal give miljø-NGO'er mulighed for at gennemføre en række aktiviteter til gavn for Europas miljø og samfundet som helhed, bl.a. bringe borgerne tættere på den europæiske union ved at gøre EU-politikkerne forståelige og relevante for alle, give borgerne mulighed for at melde tilbage til Kommissionen med deres synspunkter og bekymringer, at bidrage til den politiske beslutningsproces, gøre den brede offentlighed opmærksom på nuværende og kommende miljøproblemer og generelt opbygge og styrke det civile samfund.

Der findes allerede et handlingsprogram for de europæiske miljøorganisationer, som løber fra 1. januar 1998 til 31. december 2001. Ifølge artikel 12 skal Kommissionen forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en beretning om programmets gennemførelse i løbet af de første 3 år og eventuelt fremsætte forslag til tilpasninger med henblik på at videreføre eller afslutte det. Af beretningen fremgår, at der er en række svagheder ved det eksisterende program. Beretningen anbefaler samtidig, at programmet videreføres. Til udarbejdelse af beretningen har Kommissionen haft samråd med programmets nuværende og tidligere modtagere, med det koordinerende Generaldirektorat Miljø. Den eksterne vurdering, som budgetposten har fået, er også lagt til grund.

Et nyt program bør kunne anvendes fra den 1. januar 2002 med en planlagt foreløbig evaluering den 31. december 2004, foreslår Kommissionen.

Grundlaget for samarbejdet med miljøorganisationerne og tildeling af midler til dem for at fremme deres deltagelse i debatten findes i forslaget til det 6. miljøhandlingsprogram (MHP). 6. MHP erkender behovet for at inddrage borgere, herunder føre en indgående og omfattende dialog med miljøpolitikens interesserede parter. Kommissionen erkender, at organisationerne skal have et vist fagligt grundlag for at kunne deltage i samrådsmøder og offentlige høringer. En række organisationer besidder denne faglighed, men Kommissionen bør være i stand til at yde tilskud, da de private organisationer spiller en rolle for ikke kun den europæiske beslutningsstruktur men også dette nye scenarie.

Støtteberettigede grupper og geografisk dækning

Organisationerne skal fortsat fortrinsvis beskæftige sig med miljøbeskyttelse ud fra et miljømæssigt formål, der tjener almenvellet. De skal have eksisteret i to år og have godkendte regnskaber.

De skal arbejde på et europæisk plan og deres opbygning og aktiviteter skal omfatte mindst 3 europæiske lande. Det vil sige, at nationale og lokale organisationer fortsat ikke er støtteberettigede. Endvidere er det ikke længere et krav, at de skal være aktive udelukkende i EU-medlemstater.

Deltagelse står åbent for organisationer med hjemsted i medlemstaterne, associeringslandene, Cypern, Malta og Tyrkiet, samt de Balkan lande, der deltager i stabiliserings- og associeringsprocessen.

Støtteberettigede aktiviteter

Af støtteberettigede områder prioriteres i forslaget de områder, som er prioriteret i forslaget til det 6. MHP, nemlig:

- håndtering af klimaændringerne,
- natur- og biodiversitet – beskyttelse af en unik ressource
- miljø og sundhed
- bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne og håndtering af affald

Herudover prioriteres gennemførelse og håndhævelse af Fællesskabets miljølovgivning.

Dernæst vil ansøgningerne blive bedømt ud fra følgende særtræk:

- i hvor høj grad ansøgningen opfylder programmets formål (politisk relevans, mulig virkning af inddragelse, repræsentativitet som talerør for og formidler af offentlighedens synspunkter i alle Europas regioner, relevans for øget miljøbevidsthed)
- ledelses- og resultat kvalitet, (opbygning, personale og forvaltning, intern beslutningsproces, strategisk fremgangsmåde, målrettethed, planlægningspraksis, administration, rapporteringspraksis, selvvurdering og kvalitetskontrol, teknisk/videnskabelig kompetence)
- aktionsradius, effektivitet og præstation (synlighed af organisation og aktiviteter, eksterne forbindelser, omdømme i offentligheden)

Udvælgelseskriterierne er ifølge Kommissionen i sammenligning med det eksisterende program let forståelige, let målelige og tager tilstrækkelig hensyn til behovet for større ligevægt mellem de geografiske områder, store som små organisationer, special- kontra almene organisationer.

Aktivitetsfinansiering

Kommissionen offentliggør senest den 30. september hvert år en indkaldelse af tilskudsforslag for det følgende kalenderår. Forslagsindkaldelsen skal gøre rede for kvalifikationskravene, udvælgelses- og tildelingskriterierne og ansøgnings- og godkendelsesproceduren.

Kommissionen vil således tidligere end under det igangværende program indkalde forslag og også selv tidligere afgøre, hvilke organisationer, der kan modtage støtte for at tilpasse programmet kalenderåret. Dette gøres for at imødegå de likviditetsmæssige problemer, som forsinkede udbetalinger tidligere har medført.

Tidsramme og budget

Programmet forlænges fra 4 til 5 år, så det følger efter det nuværende budget, så det er bedre tilpasset det 6. MHP, der i forslaget dækker perioden frem til 2010, og så NGO'erne bedre kan tilrettelægge deres mellemsigtede og i en vis udstrækning deres langsigtede strategiske prioriteringer.

Budgettet er tredoblet i forhold til det igangværende program fra 10.6 mio. EUR i dag til 32 mio. EUR. Kommissionen begrundet tredoblingen med forlængelsen af programmets varighed med et år, antallet af lande er øget fra 15 til 33, kompleksiteten i arbejdet og at antallet af ansøgninger fra 1999 til 2000 er steget med 50 %.

Der vil være to budgetlinier, hvorfor nuværende EU-medlemslande og kandidatlandene ikke skal konkurrere med hinanden. Bevillinger gives fortsat for et år ad gangen.

Forsvarlig økonomisk forvaltning og kontrol

Der indføres en finansieringsordning, der udelukkende bygger på modtagerens reviderede udgifter, så rapporteringens gennemsigtighed og pålidelighed øges.

For at opnå større gennemsigtighed og ansvarlighed strammes der op på reglerne for bogføring, når det drejer sig om overførsel fra modtageren af støtte til samarbejdspartnere, således at dette samarbejde fremover skal fastlægges i kontrakter og fremgå af fakturering og bogføring af de faktiske omkostninger.

Der indføres desuden en fast revisionsordning for at sikre forsvarlig forvaltning af skatteydernes penge.

Kommissionen kan foretage inspektioner og kontrol i overensstemmelse med Rådets forordning nr. 2185/96 af 11. november 1996. Desuden foretager det europæiske kontor for bekæmpelse af svig (OLAF) efterforskninger i overensstemmelse med Europa-Parlamentet og Rådets forordning nr. 1073/1999.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen redegør ikke for disse principper

4 . Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige og administrative konsekvenser

Vedtagelsen af rådsafgørelsen om programmet får ingen lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser for Danmark, idet der er tale om en retsakt, der skal administreres på EU niveau af Kommissionen.

Forslaget får ingen konsekvenser for myndigheder, erhverv eller borgere.

5. Høring

Forslaget har været udsendt i høring i EF-specialudvalget for miljø. Danmarks Naturfredningsforening hilser forøgelsen af budgettet velkommen og udtrykker forståelse for ønsket om at sikre gennemsigtighed og ansvarlighed i administrationen af midlerne. DN mener dog, at reglerne for ansøgning, bogføring, dokumentation og kontrol skal tilrettelægges med det forhold for øje, at mange organisationer har en begrænset administrativ kapacitet. DN ønsker endvidere, at det skal være muligt at søge om 100% finansiering (i forslaget opereres med en maksimal tilskudsprocent på 70 for organisationer hjemmehørende i EU-lande og 80 for organisationer fra ansøgerlandene og Balkan), og at det bør være muligt at søge midler til projekter, der løber over mere end 1 år.